

שדה המספרים המרוכבים ופתרון משוואות פולינומיאליות

מספרים מרוכבים

שאלות

1) פתור את המשוואות הבאות ומצא את z :

א. $z^2 + 9 = 0$ ב. $z^2 - 4z + 5 = 0$ ג. $z^2 - 6z + 13 = 0$

2) חשב:

א. $(i\sqrt{2})^6$ ב. $(i^5 - i^{13})^2$ ג. $(4+i) - (2+10i)$ ד. $(-4-i)(2-3i)$

3) חשב (כתוב את התוצאה בצורה $z = x + yi$):

א. $\frac{5}{2+i}$ ב. $\frac{1+i}{1-3i}$ ג. $\frac{i}{1-i} - \frac{1}{(i+1)^2}$

4) פתור את המשוואות הבאות ומצא את המספר המרוכב z :

א. $2z - 6i = \bar{z} - 1$ ב. $z\bar{z} - 5\bar{z} = 10i$ ג. $(1+i)z^2 + 2z - i + 1 = 0$

5) כתוב את המספרים הבאים בצורה קוטבית:

א. $1 + \sqrt{3}i$ ב. $-1 - i$ ג. $-3 - \sqrt{3}i$ ד. $1 - i$
ה. $1 + i$ ו. $\sqrt{3} - i$ ז. $\sqrt{3}i$ ח. -8

6) חשב:

א. $\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{2}i\right)^{10}$ ב. $(1 + \sqrt{3}i)^9$ ג. $\left(\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i\right)^{100}$
ד. $\sqrt[6]{-8}$ ה. $\sqrt[5]{1}$ ו. $\sqrt[3]{-8}$

7) ענה על הסעיפים הבאים :

- א. מצא את כל הפתרונות של המשוואה $z^4 + z^2 + 1 = 0$.
 ב. הראה כי אם z הוא פתרון של המשוואה מסעיף א אזי: $z^6 = 1$.

8) נתונה המשוואה $z^4 = -8 - 8\sqrt{3}i$.

- א. מצא את פתרונות המשוואה הנתונה.
 ב. הוכח כי החזקה השלישית של כל אחד מפתרונות הנתונה היא מספר ממשי או מספר מדומה טהור.

9) פתור את המשוואה $\left(\frac{z+i}{z-i}\right)^4 = 1$.

10) ענה על הסעיפים הבאים :

- א. מצא את שלושת הפתרונות של המשוואה $z^3 = i$.
 ב. הראה שמכפלת שלושת הפתרונות היא i .
 ג. הראה שאם מעלים בריבוע פתרון כלשהו של המשוואה, התוצאה שווה למכפלת שני הפתרונות האחרים.

11) ענה על הסעיפים הבאים :

- א. פתור את המשוואה $z^5 = -16(\sqrt{3} - i)$.
 ב. הוכח כי חמשת השורשים מהווים סדרה הנדסית, ומצא את מנת הסדרה.
 הערה: סדרה הנדסית היא סדרה מהצורה $a_1, a_1q, a_1q^2, \dots, a_1q^{n-1}$, באשר q מנת הסדרה.

12) נתון $w = \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}}i$.

- א. מצא את פתרונות המשוואה $z^3 = w^3$.
 ב. הראה כי מכפלת הפתרונות של המשוואה היא w^3 .

13) נתונה המשוואה $(iz + 1)^2 = 2 - 2\sqrt{3}i$.

- א. מצא את פתרונות המשוואה z_1 ו- z_2 .

ב. הראה כי $\left|\frac{z_1 \cdot z_2}{z_1 + z_2}\right| = \sqrt{3.25}$.

14) נתונה המשוואה $(z-1)^3 = 1$.

- הוכח שסכום שורשיה הוא 3.

(15) נתונה המשוואה $z^3 = -\sqrt{3} + i$.

- א. מצא את שורשי המשוואה: z_1, z_2, z_3 .
- ב. מצא את הסכום $|z_1|^3 + |z_2|^3 + |z_3|^3$.
- ג. הראה כי הסכום $(z_1)^9 + (z_2)^9 + (z_3)^9$ הוא מספר מדומה טהור.

(16) נתונה המשוואה $z^2 + |z|^2 - 2ti = 18s^2$, z הוא מספר מרוכב.

כאשר s ו- t הם מספרים ממשיים שונים מאפס. z_1 ו- z_2 הם פתרונות המשוואה.

- א. הבע את פתרונות המשוואה באמצעות s ו- t .
- ב. נתון $z_1 \cdot z_2 = -18i$. מצא את הפרמטרים s ו- t .

(17) ענה על הסעיפים הבאים:

א. פתור את המשוואה $\bar{z} \cdot i + (\bar{z})^2 + |z|^2 + z + \bar{z} = 0$.

ב. אחד מהפתרונות שמצאת בסעיף א הוא איבר אחרון בסדרה חשבונית

שכל איבריה שונים מאפס. הפרש סדרה זו הוא $1 + \frac{1}{16}i$.

האיבר הראשון בסדרה הוא מספר ממשי.
חשב את האיבר הראשון בסדרה.

הערה: סדרה חשבונית היא סדרה מהצורה: $a_1, a_1 + d, a_1 + 2d, \dots, a_1 + (n-1)d$,
באשר d נקרא הפרש הסדרה.

(18) נתון: $u = (3 - 2i, 4i, 1 + 6i)$, $v = (5 + i, 2 - 3i, 7 + 2i)$. מצא:

- א. $4u + v$
- ב. $2i \cdot u - v$
- ג. $u \cdot v$
- ד. $u \cdot u$
- ה. $|u|$
- ו. $|v|$

תשובות סופיות

- (1) א. $\pm 3i$ ב. $2 \pm i$ ג. $3 \pm 2i$
- (2) א. -8 ב. 0 ג. $2 - 9i$ ד. $-11 + 10i$
- (3) א. $2 - i$ ב. $-\frac{1}{5} + \frac{2}{5}i$ ג. $-\frac{1}{2} + i$
- (4) א. $z = -1 + 2i$ ב. $z = 1 + 2i, z = 4 + 2i$ ג. $z = i, z = -1$
- (5) א. $2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)$ ב. $\sqrt{2} \left(\cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4} \right)$ ג. $\sqrt{12} \left(\cos \frac{7\pi}{6} + i \sin \frac{7\pi}{6} \right)$
- ד. $\sqrt{2} \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} \right)$ ה. $\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$ ו. $2 \left(\cos \frac{11\pi}{6} + i \sin \frac{11\pi}{6} \right)$
- ז. $\sqrt{3} \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} \right)$ ח. $8(\cos \pi + i \sin \pi)$
- (6) א. $\frac{1}{32}i$ ב. -2^9 ג. -1
- ד. $8^{\frac{1}{6}} \left(\cos \frac{\pi + 2\pi k}{6} + i \sin \frac{\pi + 2\pi k}{6} \right) \quad k = 0, 1, 2, 3, 4, 5$
- ה. $1^{\frac{1}{5}} \left(\cos \frac{0 + 2\pi k}{5} + i \sin \frac{0 + 2\pi k}{5} \right) \quad k = 0, 1, 2, 3, 4$
- ו. $8^{\frac{1}{3}} \left(\cos \frac{\pi + 2\pi k}{3} + i \sin \frac{\pi + 2\pi k}{3} \right) \quad k = 0, 1, 2$
- (7) $z_1 = cis60^\circ, z_2 = cis240^\circ, z_3 = cis120^\circ, z_4 = cis300^\circ$
- (8) א. $z_1 = 1 + \sqrt{3}i, z_2 = -\sqrt{3} + i, z_3 = -1 - \sqrt{3}i, z_4 = \sqrt{3} - i$
- (9) $z = 0, z = 1, z = -1$
- (10) א. $z_1 = \frac{1}{2}\sqrt{3} + \frac{1}{2}i, z_2 = -\frac{1}{2}\sqrt{3} + \frac{1}{2}i, z_3 = -i$
- (11) א. $z_n = 2cis[30^\circ + (n-1)72^\circ] \quad n = 1, 2, 3, 4, 5$ ב. $q = cis72^\circ$
- (12) א. $z_1 = cis45^\circ, z_2 = cis165^\circ, z_3 = cis285^\circ$
- (13) א. $1 + (1 + \sqrt{3})i, -1 + (1 - \sqrt{3})i$
- (14) הוכחה.
- (15) א. $z_1 = \sqrt[3]{2}cis50^\circ, z_2 = \sqrt[3]{2}cis170^\circ, z_3 = \sqrt[3]{2}cis290^\circ$ ב. 6 ג. $24i$
- (16) א. $z_2 = -3s - \frac{t}{3s}i, z_1 = -3s - \frac{t}{3s}i$ ב. $t = 9, s = \pm 1$
- (17) א. $z_1 = 0, z_2 = -0.5 + 0.5i$ ב. $a_1 = -8.5$
- (18) א. $(17 - 7i, 2 + 13i, 11 + 26i)$ ב. $(-1 + 5i, -10 + 3i, -19)$ ג. $20 + 35i$
- ד. 66 ה. $\sqrt{66}$ ו. $\sqrt{92}$

חילוק פולינומים

שאלות:

צמצם עד כמה שניתן את השברים האלגבריים הבאים:

$$\frac{4x^4 + 6x^3 + 31x^2 + 99x + 10}{x^2 - x + 10} \quad (2)$$

$$\frac{x^3 - x^2 + x - 1}{x - 1} \quad (1)$$

$$\frac{x^2 - 5x - 14}{x + 2} \quad (4)$$

$$\frac{4x^2 + x - 1}{x - 2} \quad (3)$$

$$\frac{x^4 + x^3 - x^2 + 14x - 3}{x + 3} \quad (6)$$

$$\frac{x^3 + x^2 + 3x - 5}{x - 1} \quad (5)$$

$$\frac{x^3 + 5x^2 - 4x - 20}{x + 5} \quad (8)$$

$$\frac{x^3 - 4x^2 + 9}{x - 3} \quad (7)$$

תשובות סופיות

$$x^2 + 1 \quad (1)$$

$$0 \quad (2)$$

$$4x + 9 + \frac{17}{x - 2} \quad (3)$$

$$x - 7 \quad (4)$$

$$x^2 + 2x + 5 \quad (5)$$

$$x^3 - 2x^2 + 5x - 1 \quad (6)$$

$$x^2 - x - 3 \quad (7)$$

$$x^2 - 4 \quad (8)$$

פתרון משוואות פולינומיאליות

שאלות

פתור את המשוואות הבאות:

$$k^4 + 3k^3 - 15k^2 - 19k + 30 = 0 \quad (1)$$

$$k^3 + 2k^2 - 3k + 20 = 0 \quad (2)$$

$$k^5 + 3k^4 + 2k^3 - 2k^2 - 3k - 1 = 0 \quad (3)$$

$$k^3 - 6k^2 + 12k - 8 = 0 \quad (4)$$

$$k^6 - 3k^4 + 3k^2 - 1 = 0 \quad (5)$$

$$k^3 - k^2 + k - 1 = 0 \quad (6)$$

$$k^4 - 3k^3 + 6k^2 - 12k + 8 = 0 \quad (7)$$

תשובות סופיות

$$k_1 = 1, \quad k_2 = -2, \quad k_3 = 3, \quad k_4 = -5 \quad (1)$$

$$k_1 = -4, \quad k_{2,3} = 1 \pm 2i \quad (2)$$

$$k_1 = 1, \quad k_2 = -1, \quad k_3 = -1, \quad k_4 = -1, \quad k_5 = -1 \quad (3)$$

$$k_1 = 2, \quad k_2 = 2, \quad k_3 = 2 \quad (4)$$

$$k_1 = 1, \quad k_2 = -1, \quad k_3 = 1, \quad k_4 = -1, \quad k_5 = 1, \quad k_6 = -1 \quad (5)$$

$$k_1 = 1, \quad k_{2,3} = \pm i \quad (6)$$

$$k_1 = 1, \quad k_2 = 2, \quad k_{3,4} = \pm 2i \quad (7)$$